

Sygn. akt V CZ 13/12

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa A. M.

przeciwko "E. Technologie Ekologiczne" Spółce z ograniczoną
odpowiedzialnością w C. o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 maja 2012 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 28 listopada 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 28 listopada 2011 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację pozwaney E. Technologie Ekologiczne spółki z o.o. w C. m wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 24 maja 2011 r.

Podstawę odrzucenia apelacji stanowił art. 373 w zw. z art. 370 k.p.c., gdyż apelacja nie została opłacona w terminie. Postanowieniem z dnia 28 lipca 2011 r., Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwaney o zwolnienie od kosztów sądowych, a następnie zażalenie od powyższego postanowienia oddalił Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 6 września 2011 r., które zostało doręczone pełnomocnikowi pozwaney w dniu 12 września 2011 r. Opłata sądowa od apelacji została uiszczona przez pozwaną dopiero w dniu 10 października 2011 r. na wezwanie Sądu Okręgowego z dnia 3 października 2011 r., a zatem po terminie tygodniowym do jej uiszczenia, którego bieg – zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej: „u.k.s.c.”). – rozpoczął się w dniu 12 września 2011 r. i minął z dniem 19 września 2011 r.. Na bieg tego terminu nie miało wpływu błędne wezwanie pełnomocnika pozwaney przez Sąd Okręgowy do usunięcia braków apelacji poprzez jej opłacenie.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 28 listopada 2011 r. zostało zaskarżone przez pozwaną, która zarzuciła naruszenie art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji, art. 130² § 3 k.p.c. – mimo jego uchylenia przez art. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., zmieniającą ustawę kodeks postępowania cywilnego z dniem 1 lipca 2009 r. - oraz art. 373 k.p.c. w zw. z art. 130 § 3 k.p.c. Pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z ogólną regułą zawartą w art. 112 ust. 1 u.k.s.c., zgłoszenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oraz wniesienia środka odwoławczego od postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Jednakże, według art. 112 ust. 2 u.k.s.c., jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do

opłacenia złożonego pisma na podstawie art. 130 k.p.c. Zastosowanie trybu przewidzianego w art. 130 k.p.c. - jak stanowi art. 112 ust. 3 u.k.s.c. - nie ma jednak zastosowania wówczas, gdy pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata lub radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym – od dnia jego ogłoszenia. Jeżeli jednak – jak miało to miejsce w sprawie – o zwolnieniu od kosztów sądowych orzekł sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany termin, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie. Według przedstawionych wyżej regulacji, prawidłowa była ocena Sądu drugiej instancji, że termin do uiszczenia przez pozwaną opłaty od apelacji biegł od chwili doręczenia pełnomocnikowi pozwanej odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego wydanego na posiedzeniu niejawnym oddalającego zażalenie pozwanej wniesione na postanowienie Sądu Okręgowego oddalającego wniosek pozwanej o zwolnienie jej od kosztów sądowych. Rozpoczęcie biegu terminu do opłacenia apelacji nie było uzależnione od wezwania pozwanej (jej pełnomocnika) do uiszczenia opłaty od apelacji w trybie art. 130 k.p.c. w zw. z art. 112 ust. 2 u.k.s.c. albowiem przepis szczególnie, zawarty w art. 112 ust. 3 u.k.s.c., wyłączał jego zastosowanie w sytuacji, gdy apelacja podlegająca opłacie stosunkowej obliczonej od wskazanej w niej wartości przedmiotu zaskarżenia została wniesiona przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego (adwokata). Odrzucenie apelacji znajdowało więc podstawę w art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c., który nakazuje odrzucić Sądowi drugiej instancji apelację strony, która nie została opłacona w terminie. Późniejsze opłacenie apelacji nie sanuje uchybienia polegającego na nieopłaceniu apelacji w terminie. Z tej przyczyny za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 373 k.p.c. w zw. z art. 130 § 3 k.p.c. uzasadniony tym, iż uiszczenie opłaty od apelacji w następstwie wezwania Sądu Okręgowego stanowiło uzupełnienie braku fiskalnego apelacji.

Wbrew zarzutowi zażalenia, Sąd Okręgowy nie naruszył art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji skoro zaskarżone zażaleniem orzeczenie miało podstawę w powołanych wcześniej przepisach korzystających z domniemania ich zgodności z Konstytucją. Sąd drugiej instancji nie naruszył także art. 130² § 2 k.p.c., który w chwili wydania zaskarżonego postanowienia już nie obowiązywał i nie został zastosowany przez Sąd drugiej instancji.

Z tych względów zażalenie jako niezasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.